

A versenyző kódszáma: Kedves Versenyző! Válaszait olvashatóan írja le! Hiba esetén egyértelműen - egy áthúzással - javítson!**1. Írjon I-t az igaz, H-t a hamis állítás elé!**

- a) _____ A hatalom alapja I. István korában a királyi birtok volt.
- b) _____ Magyarország a keresztes hadjáratok és zarándoklatok miatt intenzíven bekapcsolódhatott a nemzetközi kereskedelembe és ebből fizethette katonáit.
- c) _____ A királyi szervisek az Aranybulla szerint örökösödés esetén birtokaik után adóztak.
- d) _____ A tatár seregek 1242 tavaszán- Batu kán halálhírére kivonultak az országból.
- e) _____ IV. Béla a tatárjárás után tudatos várospolitikába kezdett. Városi kiváltságokat is adományozott(a minta a fehérvári jog volt).
- f) _____ A XIV. sz. folyamán jelentős vagyoni különbségek alakultak ki a jobbágyok között. Fokozódott a telekaprózódás, megjelent a telekkel nem rendelkező zsellérség is.
- g) _____ Zsigmond idején a végvárrendszer kiépítése után fokozott szerep hárult a Felvidék nemességére, akik bandériumaikkal ellátták a határok védelmét.
- h) _____ 1437. szeptemberében Kápolnán a magyar nemesség, a szász városok előkelői és a székely lófők (előkelők) "három nemzete" örök szövetséget kötött egymás megsegítésére.
- i) _____ 1570-ben a speyeri szerződésben János Zsigmond lemondott királyi címéről.
- j) _____ A magyar reformátorok első generációjának jelentős része (Sztárai Mihály, Szkhárosi Horvát András, etc.) a katolikus megújulást fontosnak tartó ferencesek közül került ki.
- k) _____ A XVI.sz. végére a szerbek, a vlahok és a bosnyákok Magyarországra való betelepülése még csak csekély számban történt meg. Főként a Dráva és a Rába mentén hoztak létre bosnyák falvakat.
- l) _____ Az 1606-ban megkötött bécsi béke értelmében az udvar elismerte Erdély különállását.

a	b
c	d
e	f
g	h
i	j
k	l
..... / 12	

2. KAKUKKTOJÁS**Jelölje meg (így: ☐) a sorba nem illő elemet! Választását röviden indokolja!**

- a) ☐ Ulrich Zwingli ☐ Thomas Münzer ☐ Loyolai Ignac
.....
- b) ☐ Kolozsmonostor ☐ Visegrád ☐ Bábolnahegy
.....
- c) ☐ Drégely ☐ Zsitvatorok ☐ Eger
.....
- d) ☐ Voltaire ☐ Montesquieu ☐ Jean-Baptiste Colbert
.....

a2	b2
c2	d2
..... / 8	

3. Írja soronként a közös jellemzőt az adatok utáni vonalra!

- a) Vasco da Gama, Bartolomeo Diaz, Fernando Magellan (Magalhaes)
- b) Cillei Hermann, Stiboroci (Stiborci) Stibor, Ozorai Pipo
- c) Dorog, Hadház, Vid
- d) II. Frigyes, II.(Nagy)Katalin, II. József

a	b
c	d
..... / 4	

4. Oldja meg a feladatot!

- a) Nevezze meg, mely művészettörténeti stílushoz kapcsolódik
Bernini: Szent Teréz extázisa című alkotása!

.....

- b-e) Jelölje meg (így: ☒) az alábbiak közül azoknak
az épületeknek a megnevezését, amelyek a fenti
stílushoz kapcsolódnak!

- ☐ Il Gesu templom (Róma) ☐ Palazzo Medici ☐ Szent Péter tér (Róma)
- ☐ Lorántffy-loggia (Rákóczi-vár, Sárospatak) ☐ fertői Esterházy kastély
- ☐ Grassalkovich kastély (Gödöllő)

- f) Milyen stílusúak azok az épületek, amelyeket nem jelölt meg?

a	b
c	d
e	f
..... / 6	

5. Jelölje meg (így: ☒) azt az eseményt, amelyik előbb történt!

a) ☐ Hunyadi János által vezetett hosszú hadjárat (Belgrád, Nis, Szófia elfoglalása)	vagy	☐ A tordesillasi egyezmény
b) ☐ Thököly Imre felső-magyarországi fejedelemsége	vagy	☐ Bocskai István Erdély fejedelmévé választása
c) ☐ Amerika felfedezése	vagy	☐ Zrínyi Miklós bán téli hadjárata
d) ☐ A vasvári béke	vagy	☐ A karlócai béke
e) ☐ A hegyaljai felkelés	vagy	☐ A Wesselényi-féle összeesküvés

a	b
c	d
e	
..... / 5	

6. Ki mondhatta volna? Írja annak a történelmi személyiségnek a nevét a szöveg előtti vonalra, akire a megállapítások jellemzőek!

- a) „Nikolsburgban békét kötöttem Ferdinánd császárral, lemondtam a magyar királyi címről és cserébe hét felső-magyarországi vármegyét kaptam, melyek jövedelmével gazdagítottam fejedelemségemet.”
- b) „1657-ben Krakkót is elfoglaltam. Azt reméltem, megszerezhetem a lengyel trónt, de a Habsburgok csapatokat küldtek a lengyelek megsegítésére, ráadásul Köprülü Mohamed nagyvezér is helytelenítette külpolitikai terveimet, így nehéz helyzetbe kerültem.”
- c) „A Habsburg és magyar érdekek különböznek egymástól. Fontos, hogy nemzeti sereget állítsunk fel. Ezt a célt már Az török áfium ellen való orvosság című könyvemben is megírtam. – Aki békét akar, készüljön a háborúra!”
- d) „Életcélom egy hatalmas katolikus birodalom létrehozása volt, ennek érdekében palotámban, az Escoriálban sokszor napokig dolgoztam az aktáim között.”
- e) „Felháborított a szegényteljes vasvári béke. Meghívtam murányi váramba Lippay György esztergomi érseket, Nádasdy Ferenc országbíró is, hogy megvitassuk a tennivalókat.”
- f) „A Porta kinevezett 1682-ben Felső-Magyarország fejedelmévé. A kuruc mozgalom élére álltam.”
- g) „Katolizáltam, hiszen „Párizs megér egy misét.”
- h) „Tarpai jobbágyként kerestem fel II. Rákóczi Ferencet, hogy álljon a felkelés élére.”

a	b
c	d
e	f
g	h
..... / 8	

a	b
c	d
e	f
g	h
..... / 8	

7. Saját ismeretei és a forrás alapján fogalmazza meg, milyen változás történt a vallások szerkezetében a XVI.század végére Magyarországon! Használhatja a metamorphosis religionis kifejezést is!

- a).....
 b).....
 c).....

d) Miért a szabad királyi városokban és a szász városokban terjedt el először a protestantizmus?

.....

e) Mi a lutheri egyház régi elnevezése?

.....

f) Jelölje meg (így: ☒) annak a nevét, akit „magyar Luthernek” neveznek?

☐ Szkhárosi Horvát Mihály ☐ Dávid Ferenc ☐ Dévai Bíró Mátyás

g-h) Erdélyben a reformációnak melyik radikális irányzata terjedt el és miért?

.....

.....

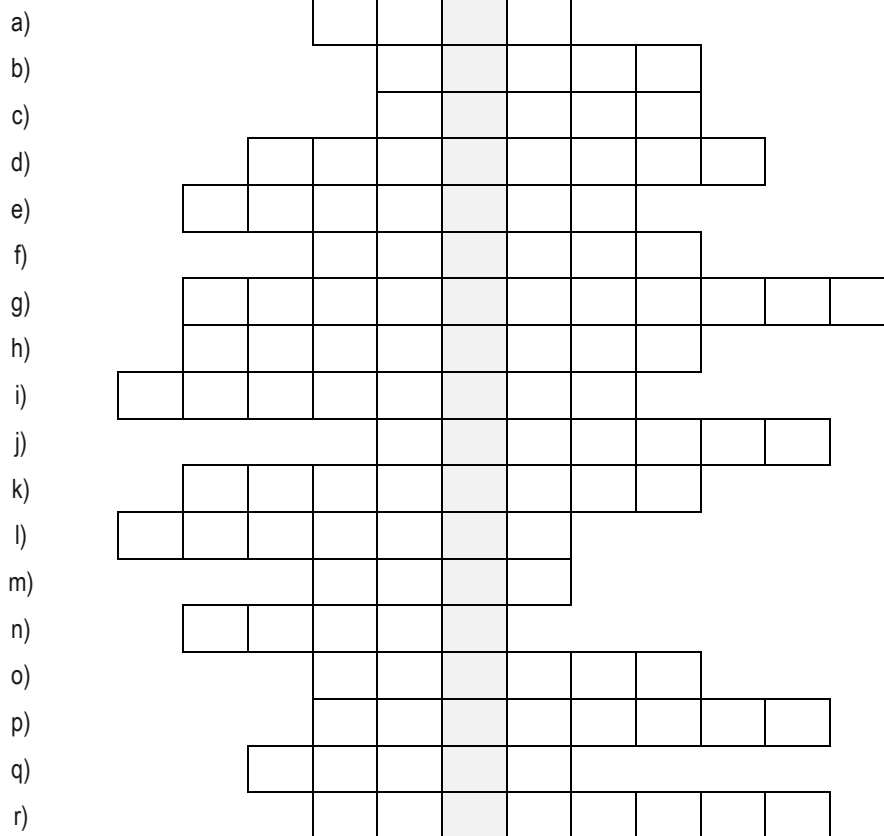
8. Hibás információkat tartalmaz az alábbi szöveg. Húzza alá a hibás részt, a táblázatba írja be a hibás és a javított változatot!

	Hibás szöveg	Javítás
a)		
b)		
c)		
d)		
e)		
f)		
g)		
h)		
i)		
j)		

a	b
c	d
e	f
g	h
i	j
..... / 10	

I. Rákóczi György és Zrínyi Ilona fia. 1685 – 88-ban Zágon ostromát a várban, anyja oldalán élte át, 12 éves korától a neuhausi ferenceseknél neveltették, hogy nemzetétől elidegenítsék. 1694-ben feleségül vette Sarolta Amáliát, a hessen-rheinfelsi uralkodó leányát. A bécsújhelyi börtönből, felesége és Lehmann Gottfried kapitány segítségével elmenekült a határhoz közeli Ónod várába. 1703 elején a tiszaháti felkelők élére állt, mindazoknak a jobbágyoknak, akik mellette fegyvert fognak, szabadságot ígért, s kiáltványban harcba hívta az egész országot az idegen elnyomás ellen. A jobbágyhadak néhány hét alatt elfoglalták a Felvidéket. 1704. júl. 8-án a gyulafehérvári országgyűlés Erdély királyává választotta törekedett a nemzeti állam, a központosított kormányzat, a reguláris hadsereg és a merkantilista kereskedelem megeremtésére. A földesúri önkénnyel szemben a jobbágytárgyat sem tudta megvédeni. Több jobbágyfalunak ugyan hajdúvárosi kiváltságot adott, a sárospataki egy. törvénye (1708) pedig a katonáskodó jobbágyokat felszabadította a földesúri függés alól. XVI. Lajos rendszeres évi pénztámogatásban részesítette, de szövetséget nem kötött vele. A vesztt váradi csata (1708. aug.) után a szabadságharc egyre nehezebb helyzetbe került, s a túlerőben levő császári sereg elől a pestistől is tizedelt, megfáradt kuruc csapatok viaszszorultak. 1711. febr. 22-én az orosz segítség megnyeréséért elhagyta az országot. A távollétében és hozzájárulása nélkül Pálffy Sándor által megkötött szatmári békét nem fogadta el. Egy ideig Lengyelországban, majd Franciaországban élt. 1715 nyarán visszavonult a kamalduli szerzetesek grosbois-i kolostorába. 1717-ben a Porta meghívására Törökországba ment azt remélve, hogy a török-osztrák háború lehetőséget ad a szabadságharc újbóli megindítására. A belgrádi béke (1718) után a török kormány Rodostót jelölte ki tartózkodási helyéül. Itt élt haláláig, bujdosókból alakult kicsiny kíséretével. Bujdosását diplomáciai tervezés, az emigránsok szervezése és írói tevékenység töltötte ki; szívesen dolgozott asztalosműhelyében is

(<http://mek.oszk.hu/00300/00355/html/ABC12527/12687.htm>)

9. REJTVÉNY - Írja be soronként a meghatározásnak megfelelő megoldásokat!

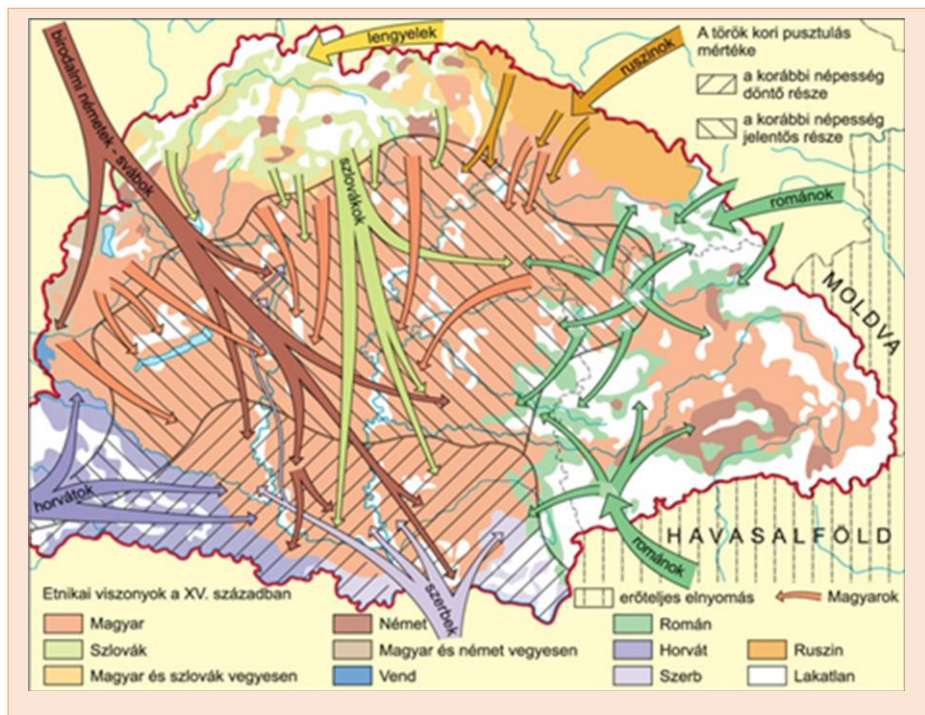
a	b
c	d
e	f
g	h
i	j
k	l
m	n
o	p
q	r
s	t
..... / 20	

- a) 1541-ben elfoglalják a törökök
 b) Magyarország uralkodója, Magyarországot meghódított, újonnan szerzett területnek tekintette
 c) erdélyi fejedelem vezetéknéve (a XVII. század vége)
 d) koronázás alkalmával az alkotmány biztosítására kiadott és az ország törvényei közé beiktatott okirat
 e) országgyűlések helyszíne, a Magyar Kancellária székhelye
 f) A királyi javakat (regálékat) beszedő és e javakat kezelő testület a középkori Magyarországon
 g) Werbőczy István ítélőmester fő műve
 h) angol politikai csoport, céljuk, hogy a vagyontalanok is beleszólhassanak a politika alakításába
 i) az angol polgári forradalom fő alakja
 j) I.(Szent) István ellenfele
 k) Hunyadi Mátyás idején szedett adó
 l) erdélyi, német nyelvű polgárok
 m) II. honalapító királyunk
 n) magyar fejedelem
 o) az 1848 előtti magyar jogban a nemesi birtok öröklési és elidegenítési szabályrendszere volt
 p) török gyalogos katona
 q) Ankaránál 1402-ben vereséget mért I. Bajazid seregére
 r) 1552-ben támadta meg a török sereg, Losonczy István volt a kapitánya

Magyarázza meg röviden a függőleges sorba írt történelmi fogalmat!

s-t)

10. A források és saját ismeretei alapján mutassa be, milyen demográfiai változások történnék a XVIII. században Magyarországon!

(http://arkadia.pte.hu/tortenelem/tananyag/magyar_korona_orsz_nemzetisegei_1819sz_modulterv)

nemzetiség	1495	1715	1784
magyarok	990 000 95,9%	1 176 000 79,5%	2 103 000 79,0%
Németek	17 000 1,6%	136 600 9,2%	291 900 11%
Szlovákok	n.a.	37 700 2,5%	130 400 4,9%
Horvátok	1 200 0,1%	58 900 4%	71 700 2,7%
Egyéb	23 800 2,4%	70 800 4,8%	66 214 2,4%
Összesen	1 032 000	1 480 000	2 663 214

(forrás: Kocsis Károly, Bottlik Zsolt kutatásai alapján, MTA Földrajztudományi Kutatóintézet, Bp., 2009.)

a	b
c	d
e	f
g	h
i	j
k	l
m	n
o	p
q	r
s	
..... / 19	

